

Financováno
Evropskou unií

Moravskoslezský
kraj

Příloha č. 6 Metodiky

Výpočet vyrovnávací platby v rámci závazku veřejné služby dle Rozhodnutí Komise č. 2012/21/EU ze dne 20. prosince 2011

Účelem výpočtu a vypořádání vyrovnávací platby je zabezpečení kontinuálního poskytování sociálních služeb a zároveň zamezení jejich nadměrného financování z veřejných rozpočtů (se zohledněním vícezdrojového financování sociálních služeb, jak z veřejných, tak i ze soukromých zdrojů). Dle Rozhodnutí Komise č. 2012/21/EU ze dne 20. prosince 2011 výše vyrovnávací platby nesmí přesáhnout rozsah nezbytný k pokrytí čistých nákladů vynaložených při plnění závazků veřejné služby. Vypočtená vyrovnávací platba představuje maximální možnou výši finanční podpory služby bez ohledu na skutečnou výši veřejných zdrojů. Bližší specifikace nákladů a výpočet vyrovnávací platby je uveden v následujících částech materiálu. Předpokladem pro systém financování prostřednictvím vyrovnávací platby je vymezená síť sociálních služeb v rámci Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji. Prostřednictvím vyrovnávací platby mohou být financovány pouze sociální služby v rozsahu zařazeném do Krajské sítě sociálních služeb se statusem „základní“ v Moravskoslezském kraji (dále jen „Krajská síť“).

Stěžejním zdrojem financování sociálních služeb zařazených v Krajské síti je dotační Program na podporu poskytování sociálních služeb financovaný z kapitoly 313 – MPSV státního rozpočtu (dále jen „Program 313“). Základní rámec tohoto Programu 313 tvoří Podmínky dotačního Programu na podporu poskytování sociálních služeb a způsobu rozdělení a čerpání dotace z kapitoly 313 – MPSV státního rozpočtu, schválené usnesením zastupitelstva kraje č. 15/1512 ze dne 25. 6. 2015, ve znění pozdějších aktualizací (dále jen „Podmínky“). Podmínky a Program 313 obsahují způsob výpočtu a posouzení vyrovnávací platby pro sociální služby zařazené do Krajské sítě. Z důvodu zachování integrity přístupu k sociálním službám v Krajské síti je v následujících částech přílohy Metodiky zakotvena stejná úprava výpočtu a posouzení vyrovnávací platby i pro sociální služby zařazené do Projektu a podpořené v rámci tohoto Programu. Pokud je v tomto materiálu použit pojem poskytovatel sociální služby, je za něj považována organizace poskytující registrovanou sociální službu zařazenou do Krajské sítě, jejímž poskytováním je pověřena v rámci smlouvy o závazku veřejné služby a vyrovnávací platbě za jeho výkon.

1. Provozní náklady služby

Dle pravidel EU musí být stanovena pro každou pověřenou sociální službu maximální výše vyrovnávací platby. Maximální výši vyrovnávací platby představuje maximální výše oprávněných provozních nákladů, která je stanovena pro daný dotační rok za účelem zabezpečení adekvátního poskytování sociální služby. Stanovení těchto nákladů slouží k jednotnému nediskriminujícímu výpočtu pro všechny poskytovatele sociálních služeb bez ohledu na jejich právní formu.

Náklady pro výpočet vyrovnávací platby se rozumí veškeré náklady na poskytování sociálních služeb, kterými byl poskytovatel pověřen v rámci závazku veřejné služby. Pokud tedy poskytovatel vykonává i jiné činnosti (nad rámec pověření v rámci Smlouvy o závazku veřejné služby a vyrovnávací platbě za jeho výkon), náklady spojené s touto činností se při výpočtu vyrovnávací platby neuplatní.

Podkladem pro stanovení nákladů jednotlivých sociálních služeb je analýza skutečných nákladů sociálních služeb zařazených do Krajské sítě. Náklady jsou stanoveny na jednotku služby, přičemž u pobytových služeb se jedná o lůžko, u terénních a ambulantních o přepočtený úvazek pracovníka v přímé péči (v případě služeb s kombinovanou formou poskytování se jednotka služby stanoví dle

převažující formy poskytování sociální služby uvedené v Krajské síti, tj. dle počtu úvazků v přímé péči u ambulantní nebo terénní formy a dle počtu lůžek u pobytové formy poskytování sociální služby). Při výpočtu maximální výše oprávněných provozních nákladů se vychází z kapacit stanovených v Krajské síti, přičemž přepočtené úvazky uvedené v Krajské síti se násobí koeficientem 1,2 z důvodu možného naplnění schválené kapacity sítě na 120 %.

Maximální výše oprávněných provozních nákladů na lůžko/úvazek v přímé péči pro jednotlivé druhy služeb jsou pro rok 2022 převzaty z dotačního Programu 313. Pro rok 2023 a 2024 byl u jednotlivých druhů služeb pro nastavení maximální výše oprávněných provozních nákladů na lůžko/úvazek v přímé péči použit medián v daném druhu sociálních služeb zařazených v Krajské síti s 50% navýšením a s přihlédnutím k maximálním hodnotám.

Druh služby	Forma poskytování	Max. výše oprávněných provozních nákladů			
		Lůžko/rok 2022 v Kč	Úvazek v přímé péči/rok 2022 v Kč	Lůžko/rok 2023,2024 v Kč	Úvazek v přímé péči/rok 2023, 2024 v Kč
Azylové domy		259 000		317 000	
Centra denních služeb			1 015 000		1 015 000
Denní stacionáře			1 170 000		1 170 000
Domovy pro osoby se zdravotním postižením		923 000		1 131 000	
Domovy pro seniory		725 000		745 000	
Domovy se zvláštním režimem		813 000		891 000	
Domy na půl cesty		281 000		317 000	
Chráněné bydlení		572 000		639 000	
Intervenční centra			1 245 000		1 245 000
Kontaktní centra			1 175 000		1 304 000
Krizová pomoc	pobytová	392 000		409 000	
Krizová pomoc	ambulantní/terénní		1 061 000		1 118 000
Nízkoprahová denní centra			1 141 000		1 219 000
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež			1 015 000		1 015 000
Noclehárny			1 216 000		1 284 000
Odborné sociální poradenství			1 201 000		1 201 000
Odlehčovací služby	pobytové	715 000		837 000	

Odlehčovací služby	ambulantní/terénní		1 015 000		1 015 000
Osobní asistence			1 015 000		1 015 000
Pečovatelská služba			1 015 000		1 015 000
Podpora samostatného bydlení			1 015 000		1 015 000
Průvodcovské a předčitatelské služby			1 015 000		1 015 000
Raná péče			1 346 000		1 459 000
Služby následné péče	pobytové	376 000		393 000	
Služby následné péče	ambulantní/terénní		1 351 000		1 351 000
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi			1 015 000		1 223 000
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením			1 164 000		1 199 000
Sociálně terapeutické dílny			1 067 000		1 067 000
Sociální rehabilitace	pobytová	307 000		335 000	
Sociální rehabilitace	ambulantní/terénní		1 072 000		1 163 000
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče		774 000		798 000	
Telefonická krizová pomoc			1 028 000		1 028 000
Terapeutické komunity		451 000		1 012 000	
Terénní programy			1 025 000		1 058 000
Tísňová péče			1 015 000		1 015 000
Tlumočnické služby			1 278 000		1 278 000
Týdenní stacionáře		608 000		649 000	

Za oprávněnou výši nákladů pro jednotlivé položky se považují takové, které svou výší nepřesahují obvyklou výši v daném čase a místě.

V případě, že žadatel předpokládá, že předběžně vypočtenou částku maximální výše oprávněných provozních nákladů přesáhne z legitimních důvodů, může v žádosti o dotaci požádat o její navýšení. Vypočtenou částku lze přesáhnout o výši uznatelných účetních odpisů (maximálně do výše odpisů odpovídajících výpočtu dle odpisového plánu pro příspěvkové organizace Moravskoslezského kraje zveřejněném na webových stránkách kraje). Uznatelným nákladem pro výpočet vyrovnávací platby nejsou odpisy z majetku, který byl realizován jako investice financovaná z veřejných zdrojů (investice již jednou zahrnutá do výpočtu vyrovnávací platby). Dále lze požádat o navýšení maximální výše oprávněných provozních nákladů o náklady týkající se materiálně technického zabezpečení služby, pokud bude realizace tohoto materiálně technického zabezpečení následně promítnuta do:

Financováno
Evropskou unií

Moravskoslezský
kraj

- snížení provozních nákladů (úspory spojené s materiálně technickým zabezpečením),
- zvýšení kapacity služby (počet lůžek u pobytových služeb, počet přepočtených úvazků pracovníků u ambulantních a pobytových služeb),
- nárůstu personálního zabezpečení služby, příp. zvýšení mzdového ohodnocení pracovníků,
- jiného zdůvodněného zvýšení kvality poskytované služby.

Další navýšení maximální výše oprávněných provozních nákladů nad uvedený rámec bude předmětem individuálního posouzení.

Pokud jsou u sociální služby vykazovány náklady na správní režii, mohou tyto náklady činit max. 15 % celkových skutečných nákladů služby.

Odvody za porušení rozpočtové kázně, vč. penále, a úhrady na základě výzev k vrácení dotace dle ustanovení § 22 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, jsou považovány za výdaje nesouvisející s poskytováním základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb a jsou neuznatelné pro posouzení vyrovnávací platby. Neuznatelným nákladem pro vyrovnávací platbu je úhrada nadměrné vyrovnávací platby za předchozí roky. Neuznatelným nákladem pro vyrovnávací platbu je uhrazený správní delikt na základě zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

O stanovení maximální výše oprávněných provozních nákladů pro jednotlivé sociální služby rozhodují orgány kraje při vyhlášení výsledků dotačního Programu. Konkrétní částka vyrovnávací platby bude součástí smlouvy o poskytnutí dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje (zvýšení závazného ukazatele u příspěvkových organizací kraje). O případných změnách v průběhu roku rozhodují orgány kraje na základě individuální žádosti poskytovatele sociální služby.

Žádost o změnu maximální výše oprávněných provozních nákladů lze podat v termínu do 31. 10. 2024. U žádosti o změnu podané po tomto termínu poskytovatel nezaručuje projednání změny a přijetí příslušného opatření orgány kraje.

2. Investice

Do posuzování vyrovnávací platby vstupují investice realizované v daném dotačním roce (rozhodující je datum zařazení investice do užívání).

Investice budou považovány za uznatelné, pokud bude jejich realizace následně promítnuta do:

- snížení provozních nákladů (úspory spojené s provedenou investicí),
- zvýšení kapacity služby (počet lůžek u pobytových služeb, počet přepočtených úvazků pracovníků u ambulantních a pobytových služeb),
- nárůstu personálního zabezpečení služby,
- jiného zdůvodněného zvýšení kvality poskytované služby.

Do nákladů vstupují investice formou odpisů, přičemž za uznatelný je považován takový odpis, který:

- plyne z investice zařazené do užívání před pověřením poskytováním služby v obecném hospodářském zájmu s výpočtem vyrovnávací platby (před nabytím účinnosti Smlouvy o závazku veřejné služby a vyrovnávací platbě za jeho výkon, příp. jejího dodatku, nebo nabytím účinnosti jiného právního aktu, kterým je poskytovatel pověřen poskytováním služby v obecném hospodářském zájmu s výpočtem vyrovnávací platby),
- plyne z investice zařazené do užívání po pověření (viz předchozí bod), ale financované z jiných zdrojů než veřejných rozpočtů (např. soukromý dárc, vlastní zdroje organizace).

Financováno
Evropskou unií

Moravskoslezský
kraj

3. Nefinanční podpora

V rámci vyrovnávací platby musí být posouzeny i poskytnuté podpory nefinanční povahy. Jedná se např. o:

- pronájem nemovitosti za symbolický příspěvek (výhoda pro poskytovatele sociální služby ve formě nájmu za nižší cenu, než jaká je v tržních podmínkách) či umožnění bezplatného využití,
- pronájem movité věci za symbolický příspěvek, či umožnění bezplatného využití (např. automobilu),
- bezplatné školení či školení za symbolickou částku,
- bezúročná návratná finanční výpomoc (půjčky),
- darování movité či nemovité věci,
- úhrada služeb za poskytovatele sociální služby (např. za energie, nájem),
- jiné zvýhodnění, zvláštní či výlučná práva přiznaná poskytovateli sociálních služeb dle Rozhodnutí.

Do režimu vyrovnávací platby musí být tato nefinanční podpora zařazena, a to ve výši, která odpovídá rozdílu mezi objemem peněžních prostředků, který by poskytovatel musel vynaložit za získání předmětné služby (materiálu, nemovitosti atp.) za tržních podmínek v místě a čase obvyklých a objemem peněžních prostředků, které vynaložil při poskytování veřejné podpory (např. symbolická částka, zvýhodněná částka, nebo zcela bezplatně).

Tato nefinanční podpora je považována z hlediska vyrovnávací platby za uznatelnou, je-li plně využita pro účely registrované sociální služby zařazené do Krajské sítě, pověřené výkonem služby v obecném hospodářském zájmu. Nesmí být zároveň využita i pro komerční účely, či jiné aktivity poskytovatele sociální služby (např. nelze považovat za uznatelnou nefinanční podporu, pokud v části darované nemovitosti je poskytována sociální služba zařazená v Krajské síti a část je využívána k vzdělávání jiných osob, jako konferenční prostory, k provozování jiných aktivit než služby zařazené v Krajské síti apod.).

Nefinanční podpora musí být připojena k výpočtu vyrovnávací platby a vykazována při posouzení vyrovnávací platby dle odstavce 4. této Přílohy. Jedná-li se o nefinanční podporu **investiční povahy**, nebude její výše limitována, bude posuzována její uznatelnost obdobně jako investiční náklady služby dle odst. 2 této Přílohy. Jedná-li se o nefinanční podporu **provozní povahy**, bude finanční vyjádření této nefinanční podpory vstupovat do posouzení provozních nákladů sociální služby dle odst. 1 této Přílohy, tzn., bude zkoumáno, zda skutečně oprávněné provozní náklady sociální služby v součtu s finančním vyjádřením nefinanční podpory provozní povahy nepřekročí maximální výši oprávněných provozních nákladů stanovených pro danou sociální službu.

4. Vyrovnávací platba

Finanční objem maximální výše oprávněných provozních nákladů stanovený dle výše popsaného mechanismu bude maximální hodnotou vyrovnávací platby pro konkrétní službu na příslušné období, na které se vypočítává. Výpočet maximální výše oprávněných provozních nákladů je prováděn za služby, kterými je poskytovatel sociální služby pověřen v rámci závazku veřejné služby, v rozsahu parametrů Krajské sítě sociálních služeb. V průběhu roku je poskytovatel povinen vést oddělené účetnictví v členění za každou registrovanou službu v rozsahu daném Smlouvou o závazku veřejné služby a vyrovnávací platbě za jeho výkon (potažmo v rozsahu zařazeném do Krajské sítě) od jiných činností poskytovatele, a to tak, aby do nákladů vykazovaných za danou službu byly vykazovány veškeré náklady s ní související (např. i náklady týkající se centrály/ústředí).

Financováno
Evropskou unií

Moravskoslezský
kraj

S maximální výší vyrovnávací platby jsou po ukončení dotačního roku porovnávány skutečně obdržené zdroje (výnosy) a skutečné náklady sociální služby, jejímž poskytováním byl poskytovatel pověřen v rámci závazku veřejné služby.

Rozdíl mezi uznatelnými náklady a zdroji (výnosy) v jednotlivých službách může být:

- nulový – skutečné náklady související s poskytováním služby jsou ve stejné výši jako skutečné zdroje (výnosy) služby, nejedná se o nadměrnou vyrovnávací platbu,
- záporný – skutečné náklady související s poskytováním služby jsou vyšší než skutečné zdroje (výnosy) služby, nejedná se o nadměrnou vyrovnávací platbu,
- kladný – skutečné náklady související s poskytováním služby jsou nižší než skutečné zdroje (výnosy) služby, může se jednat o nadměrnou vyrovnávací platbu – dále viz níže.

U sociálních služeb zařazených do Projektu bude provedeno po ukončení dotačního roku 2022, 2023 průběžné vyúčtování vyrovnávací platby. Pokud by skutečné uznatelné náklady související s poskytováním služby byly při průběžném vyúčtování vyrovnávací platby nižší než skutečné zdroje (výnosy) služby, může poskytovatel převést objem tohoto rozdílu do následujícího dotačního roku a nebude se tudíž jednat o nadměrnou vyrovnávací platbu. Toto ustanovení neplatí v případě, kdy je předmětná sociální služba podpořena zároveň z dotace z kapitoly 313, kdy musí být postupováno v souladu s podmínkami dotačního programu z kapitoly 313.

Po ukončení podpory v rámci Projektu, tzn. nejpozději po ukončení dotačního roku 2024, bude provedeno závěrečné vyúčtování vyrovnávací platby. U jednotlivých sociálních služeb budou porovnávány skutečné uznatelné náklady a zdroje (výnosy) za celé období trvání podpory v rámci Projektu. V případě, že by byl rozdíl mezi náklady a výnosy kladný, může se jednat se o nadměrnou vyrovnávací platbu. V tomto případě jsou posuzovány rozdíly mezi skutečnými uznatelnými náklady a výnosy (zdroji) sociální služby podpořené v projektu společně s rozdíly dalších sociálních služeb poskytovatele v rámci jednoho pověřovacího aktu, tj. smlouvy o závazku veřejné služby a vyrovnávací platbě za jeho výkon. V případě, že je výsledek hospodaření služeb kladný i v rámci společného posouzení, jedná se o nadměrnou vyrovnávací platbu a poskytovatel je povinen rozdíl vrátit zpět na účet pověřovatele, tzn. Moravskoslezského kraje; vrácená nadměrná vyrovnávací platba bude zdrojem Fondu sociálních služeb.

Záporný výsledek hospodaření pro vyrovnávací platbu, popř. jeho část, lze započítat pouze v případě, že nebyl započten v rámci dotačního programu z kapitoly 313 v předchozích obdobích.

Posouzení nadměrné vyrovnávací platby bude prováděno administrátorem vždy po ukončení dotačního roku, po provedení účetní závěrky poskytovatelem sociální služby v termínu a způsobem stanoveným v Metodice.